NORAKSTS
Lieta Nr.A42340305
A-5204-09/35

SPRIEDUMS
Latvijas Tautas vārdā

Liepājā, 2009.gada 7.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese: S.Blūma
ar tulci I.Saproņenkovu,

piedaloties pieteicējam *V.Z.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes - Tieslietu ministrijas pārstāvei Zitai Studentei,

2009.gada 17.martā atklātā tiesas sēdē Lielajā ielā 4, Liepājā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.Z.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un materiālo zaudējumu atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietniece V.Krūmiņa 2004.gada 16.decembrī, izskatot *V.Z.* (turpmāk arī – pieteicējs) iesniegumu par zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar likumu „Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" (turpmāk – Likums), pieņēma lēmumu Nr.5-2/21-Z par zaudējumu atlīdzības piešķiršanu (turpmāk arī – Lēmums). Ar Lēmumu noraidīts pieteicēja iesniegums par zaudējumu atlīdzināšanu.

[1.1] Lēmumā konstatēts, ka 2002.gada 2.oktobrī Liepājas pilsētas un rajona policijas pārvaldes Izziņas dienesta vispārējo noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanas nodaļa, izskatot materiālus par pieteicēja darbībām, nolēma ierosināt krimināllietu pēc Krimināllikuma 271.panta. 2002.gada 29.novembrī Liepājas pilsētas un rajona policijas pārvaldes Izziņas dienesta vispārējo noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanas nodaļa piemēroja pieteicējam drošības līdzekli - parakstu par dzīves vietas nemainīšanu. 2002.gada 7.decembrī tika atcelts pieteicējam piemērotais drošības līdzeklis. 2003.gada 16.janvārī Kurzemes tiesas apgabala prokuratūra piemēroja pieteicējam drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā. 2003.gada 28.decembrī Kurzemes tiesas apgabala prokuratūra sauca pieteicēju pie kriminālatbildības, uzrādot apsūdzību noziedzīgā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 271.pantā. 2004.gada 24.martā Ventspils tiesa attaisnoja pieteicēju pēc Krimināllikuma 271.panta, spriedums stājās spēkā 2004.gada 6.aprīlī.

[1.2] 2004.gada 16.septembrī pieteicējs iesniedza Tieslietu ministrijā (turpmāk arī – atbildētāja) iesniegumu par zaudējumu atlīdzināšanu, kurā lūdz atlīdzināt darba algu Ls 12716, negūto peļņu Ls 1124,09 un izdevumus par juridiskās palīdzības izmantošanu krimināllietā Ls 3500 apmērā.

[1.3] Lēmumā secināts, ka Likums nosaka gadījumus, kuros valsts Tieslietu ministrijas personā atlīdzina zaudējumus personām, kas cietušas izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā. Minētā likuma 4.panta pirmajā daļā uzskaitītie zaudējumi ir atlīdzināmi tikai tad, ja tie radušies šā likuma 3.panta pirmajā daļā paredzētajos zaudējumu atlīdzināšanas gadījumos. Atbilstoši šā likuma 3.panta pirmās daļas 2.punktam persona ir tiesīga prasīt zaudējumu atlīdzību, ja tai bija piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums.

No krimināllietas materiāliem noskaidrots, ka pieteicējam tika piemēroti drošības līdzekļi – paraksts par dzīves vietas nemainīšanu un nodošana policijas uzraudzībā, kas nav atzīstami par zaudējuma atlīdzināšanas gadījumiem.

[1.4] Lēmumā konstatēts, ka pieteicējs iesniedzis 2002.gada 28.decembra līgumu par juridisko pakalpojumu sniegšanu, kas noslēgta starp pieteicēju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Valenta V.V", kā arī SIA „Valenta V.V" 2004.gada rēķinu par Ls 3500. Saskaņā ar likuma „Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" 4.panta pirmās daļas 7.punktu ir atlīdzināmi izdevumi par juridisko palīdzību krimināllietā, ko sniedzis zvērināts advokāts, bet ne vairāk kā noteiktās takses apjomā.

Ņemot vērā to, ka iepriekš minētais likums neparedz atmaksāt sabiedrības ar ierobežotu atbildību sniegtos juridiskos pakalpojumus, jo noteic, ka ir atlīdzināmi izdevumi par zvērināta advokāta juridiskās palīdzības izmantošanu krimināllietā, pieteicēja iesniegums par izdevumu atlīdzināšanu par juridiskās palīdzības izmantošanu krimināllietā ir noraidāms. Turklāt pieteicējam pēc tiesas norīkojuma tika pieaicināts zvērināts advokāts Igors Jakušonoks, kuram par veikto darbu 2003.gada 5.novembrī un 2004.gada 24.martā, sniedzot *V.Z.* juridisko palīdzību tiesā, no valsts budžeta līdzekļiem tika samaksāts Ls 21,88, ko apliecina Ventspils tiesas 2004.gada 24.marta lēmums Nr.K40-18/04.

Lēmums pamatots ar Likuma 3.panta pirmo daļu un 4.panta pirmās daļas 7.punktu.

[2] 2005.gada 26.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.Z.* pieteikums par Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas 2004.gada 16.decembra lēmuma Nr.5-2/21-Z atcelšanu un materiālo zaudējumu atlīdzināšanu. Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 11.jūlija lēmumu pieteicēja pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteikumā norādīts, ka pēc Liepājas tiesas tiesneša prasības pret pieteicēju tika safabricēta krimināllieta Nr.1260084502 pēc Krimināllikuma 271.panta.

[2.2] 2005.gada 4.janvārī pieteicējs no atbildētājas saņēma lēmumu par atteikšanos atlīdzināt zaudējumus, kas radušies izziņas izdarītāja, prokuroru un tiesnešu nelikumīgu darbību rezultātā. Zaudējumi pieteicējam radušies, jo viņam tika piemērots drošības līdzeklis - policijas uzraudzība un divas reizes nedēļā bija jāatzīmējas policijā, turklāt policijas darbinieki sistemātiski ieradās pie viņa. Lēmums par piemēroto drošības līdzekli – policijas uzraudzību – neļāva pieteicējam izmantot sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Inter" piedāvājumu un saņemt darba algu Ls 12716 apmērā. Minētais arguments pamatots ar to, ka pieteicējs nesaprot latviešu valodu un šī iemesla dēļ viņam Latvijā strādāt ir aizliegts.

[2.3] Krimināllietas Nr.1260084502 izskatīšanas periodā no 2003.gada aprīļa līdz 2004.gada martam pieteicējam norīkotie zvērinātie advokāti, tai skaitā zvērināts advokāts Igors Jakušonoks, veica darbības, kuras ir pretējas pieteicēja tiesībām un interesēm.

[2.4] Saistībā ar iepriekš minēto krimināllietu pieteicējs vērsās pie juridiskas firmas „Valenta V.V", kas palīdzēja sagatavot vairāk nekā 100 dokumentus, jo pieteicējam bija pamats neticēt Liepājas pilsētas policijas darbiniekiem, tiesnešiem prokuroriem, Tieslietu ministram, Latvijas Ģenerālprokuroram un zvērinātiem advokātiem. Par sniegto juridisko palīdzību pieteicējam jāsamaksā juridiskai firmai „Valenta V.V" par darbu Ls 3500.

[2.5] Pieteicējs norāda, ka Liepājas tiesā netika izskatīta *O.Z.* (pieteicējs ir *O.Z.* pārstāvis) sūdzība par zvērināta tiesu izpildītāja darbībām saistībā ar Ls 1124,09 piedziņu no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Interšelf". Turklāt Latvijas amatpersonas ir traucējušas Liepājas tiesas 2000.gada 3.februāra lēmuma un Liepājas tiesas 2001.gada 5.jūnija sprieduma izpildi. 2001.gada 21.septembrī no Liepājas tiesas sūdzība pazudusi, līdz ar to *O.Z.* tika liegtas tiesības uz tiesas aizsardzību.

[3] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteicēja pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka atbildētāja neatbild uz pieteicēja iesniegumiem un sūdzībām, kā arī nelikumīgi atteikusi atlīdzināt materiālos zaudējumus. Krimināllieta tika safabricēta tīši uz viltotu dokumentu pamata, uz ko atbildētāja nereaģēja, tādējādi pārkāpjot Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas protokola Nr.7 3.pantu. Lūdz atlīdzināt zaudējumus 12716 apmērā, jo safabricētās krimināllietas dēļ pieteicējam tika liegta iespēja strādāt firmā Maskavā, zaudējumus Ls 1124,09 apmērā - nesaņemtos ienākumus (Ls 1124 ir *O.Z.* darba alga), kā arī zaudējumus Ls 3500 apmērā par juridiskās palīdzības sniegšanu krimināllietā saskaņā ar noslēgto līgumu starp firmu „Valenta V.V" un pieteicēju.

[5] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

No pieteikuma izriet, ka tas ir vērsts uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu – lēmuma pieņemšanu par zaudējumu atlīdzību – darba algu Ls 12716 apmērā, izdevumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu Ls 3500 apmērā un negūto peļņu Ls 1124,09 apmērā.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 10.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKA-100/2008 ir norādījis, ka "izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt *(sk. Senāta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14/2007 17.punktu).*

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies *(sk. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu),* proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi *(sk. Senāta 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu).* Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi *(sal. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)".*

Ievērojot iepriekš minēto, tiesai konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicējam labvēlīga administratīva akta izdošanai par zaudējumu atlīdzību – darba algu Ls 12716 apmērā, izdevumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu Ls 3500 apmērā un negūto peļņu Ls 1124,09 apmērā.

[7] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[7.1] 2001.gada 5.jūnijā Liepājas tiesa izdevusi izpildu rakstu Nr.C-20053499/9, kurā norādīts, ka tiesa nospriedusi piedzīt no SIA „Interšelf" par labu *O.Z.* neizmaksāto darba algu par laika periodu no 1997.gada 1.marta līdz 2000.gada 31.jūlijam Ls 1115,09 un tiesāšanās izdevumus Ls 9, kopā Ls 1124,09 *(1.sējums, lietas 11.lapa);*

[7.2] 2002.gada 2.oktobrī pieņemts lēmums Nr.1260084 par krimināllietas ierosināšanu pēc Krimināllikuma 271.panta *(lietas 68.lapa);*

[7.3] 2002.gada 29.novembrī pieņemts lēmums par drošības līdzekļa - paraksts par dzīves vietas nemainīšanu – piemērošanu *(1.sējums, lietas 69.lapa);*

[7.4] 2002.gada 7.decembrī pieņemts lēmums par drošības līdzekļa atcelšanu *(1.sējums, lietas 70.lapa);*

[7.5] 2002.gada 28.decembrī pieņemts lēmums par apsūdzētā saukšanu pie kriminālatbildības *(1.sējums, lietas 71.lapa);*

[7.6] 2002.gada 28.decembrī starp pieteicēju un SIA „Valenta V.V" noslēgts līgums par juridisko apkalpošanu *(1.sējums, lietas 66.lapa);*

[7.7] 2003.gada 5.janvārī pieteicējam nosūtīts darba piedāvājums no firmas „Inter", kura atrodas Maskavā, norādīta iespējamā darba alga 680 000 rubļu gadā *(2.sējums, lietas 4.lapa)*

[7.8] 2003.gada 16.janvārī pieņemts lēmums par drošības līdzekļa – nodošana policijas uzraudzībā – piemērošanu *(lietas 72.lapa);*

[7.9] 2004.gada 24.martā zvērināts advokāts Igors Jakušonoks izrakstījis rēķinu Nr.3/04 par darba samaksas izdevumiem kriminālprocesā par summu Ls 21,88 apmērā *(1.sējums, 73.lapa);*

[7.10] 2004.gada 24.martā Ventspils tiesa pieņēmusi lēmumu lietā Nr.K-40-18/04, 1260084502, ar kuru nolemts samaksāt zvērinātam advokātam Igoram Jakušonokam no valsts budžeta līdzekļiem Ls 21,88 *(1.sējums, lietas 74.lapa);*

[7.11] 2004.gada 24.martā Ventspils tiesa taisījusi spriedumu lietā Nr.K-40-18/04, 1260084502, ar kuru pieteicējs atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 271.panta un tiesā attaisnots *(1.sējums, lietas 75.lapa);*

[7.12] 2004.gada 30.martā SIA „Valenta V.V" izrakstījusi rēķinu par konsultāciju sniegšanu un dokumentu sagatavošanu Ls 3500 apmērā *(1.sējums, lietas 67.lapa);*

[7.13] 2004.gada 14.septembrī pieteicējs iesniedzis pieteikumu Tieslietu ministrijā zaudējumu atlīdzības saņemšanai, norādot, ka ir tiesīgs prasīt zaudējumu atlīdzību sakarā ar nepamatotu saukšanu pie kriminālatbildības laikposmā no 2003.gada 16.janvāra līdz 2004.gada 23.martam, kuras dēļ radušies un ir atlīdzināmi šādi likumā paredzētie zaudējumi: darba alga Ls 12716 apmērā, izdevumi par juridiskās palīdzības sniegšanu krimināllietā Ls 3500 apmērā un negūtie ienākumi (peļņa) Ls 1124,09 apmērā *(2.sējums, lietas 3.lapa);*

[7.14] 2004.gada 16.decembrī Tieslietu ministrija pieņēmusi Lēmumu par zaudējumu atlīdzības piešķiršanu Nr.5-2/21-Z, ar kuru nolemts noraidīt pieteicēja iesniegumu par zaudējumu atlīdzināšanu *(1.sējums, lietas 22.-24.lapa).*

[8] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem [7]. Lietā pastāv strīds par to, vai Tieslietu ministrijas lēmums, ar kuru pieteicējam atteikts atlīdzināt zaudējumus, pamatojoties uz Likumu ir tiesisks un pamatots, kā arī, vai pastāv priekšnosacījumi pieteicējam labvēlīga administratīvā akta izdošanai par zaudējumu atlīdzību – darba algu

Ls 12716 apmērā, izdevumiem par juridiskās palīdzības sniegšanu Ls 3500 apmērā un negūto peļņu Ls 1124,09 apmērā.

[9] Likuma 2.pantā ir paredzēti tiesiskie pamati zaudējumu atlīdzināšanai. Likuma 2.panta pirmais punkts noteic, ka tiesiskais pamats nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai ir attaisnojošs spriedums neatkarīgi no attaisnošanas motīviem.

[10] Zaudējumu atlīdzināšanas gadījumi noteikti Likuma 3.panta pirmajā daļā, kur noteikts, ka persona ir tiesīga prasīt zaudējumu atlīdzību šādos gadījumos: 1) tai piespriests krimināls sods un tā šo sodu izcietusi; 2) tai piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums vai mājas arests; 3) tā tikusi aizturēta Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā; 4) tai piemēroti Krimināllikumā paredzētie medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi; 5) tā piespiedu kārtā ievietota ārstniecības iestādē Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā; 6) kā apsūdzētais krimināllietā tā atstādināta no amata; 7) tai piemērots administratīvais sods – administratīvais arests; 8) tā sakarā ar saukšanu pie kriminālatbildības izmantojusi zvērināta advokāta juridisko palīdzību.

[11] Atlīdzināmos mantiskos zaudējumus likumdevējs uzskaitījis Likuma 4.panta pirmajā daļā, kas noteic, ka ievērojot šā likuma 2. un 3.pantā minētos nosacījumus, personai ir atlīdzināmi šādi zaudējumi: 1) nesaņemtā darba samaksa, ja darba attiecības nodibinātas un darbinieka pienākumu izpilde uzsākta, pirms šajā likumā minētajos gadījumos personai atņemta iespēja turpināt to pildīšanu; 2) nesaņemtie pabalsti un stipendijas; 3) ar tiesas spriedumu konfiscētās mantas pilna vērtība vai konfiscētajai mantai nodarīto zaudējumu vērtība, ja konfiscēto mantu nav iespējams atdot pilnībā vai tās vērtība samazinājusies konfiskācijas rezultātā; 4) pirmstiesas izmeklēšanas laikā izņemto priekšmetu pilna vērtība vai izņemtajiem priekšmetiem nodarīto zaudējumu vērtība, ja izņemtos priekšmetus nav iespējams atdot pilnībā vai to vērtība samazinājusies izņemšanas rezultātā; 5) citas personai piederošas mantas pilna vērtība vai tai nodarīto zaudējumu vērtība, ja manta gājusi bojā pilnībā vai tās vērtība samazinājusies sakarā ar to, ka personai, atrodoties brīvības atņemšanas vietās, bijusi liegta iespēja pienācīgi rūpēties par savas mantas saglabāšanu un nav tikusi nodrošināta personas mantas aizsardzība. Netiek atlīdzināts mantas dabiskais nolietojums; 6) naudas sods un visas naudas summas, kas no personas piedzītas, izpildot tiesas spriedumu; 7*) izdevumi par juridisko palīdzību, ko sniedzis zvērināts advokāts, bet ne vairāk kā noteiktās takses apjomā;* 8) negūtie ienākumi (peļņa) no likumīgas uzņēmējdarbības, uzņēmuma līgumiem un citas saimnieciskās darbības tādā apjomā, kas nepārsniedz personas vidējos gada ienākumus, kādi uzrādīti Valsts ieņēmumu dienesta izdotajā izziņā par personas pēdējā taksācijas gada ienākumu apjomu, par kuru nomaksāti nodokļi, bet ne vairāk kā 5000 latu apmērā par katru pilnu vai nepilnu gadu.

No minētajām tiesību normām izriet, ka Likuma 4.panta pirmajā daļā uzskaitītie zaudējumi atlīdzināmi tikai tad, ja tie radušies šā likuma 3.panta pirmajā daļā paredzētajos zaudējumu atlīdzināšanas gadījumos.

[12] Kā redzams no lietai pievienotā 2002.gada 29.novembra lēmuma [7.3] un 2003.gada 16.janvāra lēmuma par drošības līdzekļu piemērošanu [7.8], pieteicējam tika piemēroti drošības līdzekļi – paraksts par dzīves vietas nemainīšanu un nodošana policijas uzraudzībā. Tādējādi, izvērtējot lietas faktiskos apstākļus [7] kopsakarā ar iepriekš minētajām tiesību normām [10] – [12], tiesa konstatē, ka pieteicējam piemērotie drošības līdzekļi saskaņā ar Likuma 3.panta pirmo daļu nav atzīstami par zaudējumu atlīdzināšanas gadījumiem.

Līdz ar to zaudējumu atlīdzības jautājums nevar tikt izskatīts likuma „Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" paredzētajā kārtībā un nevar tikt pamatots ar Likuma normām.

[13] Administratīvā apgabaltiesa lietā Nr.A42457605 (AA43 - 0263 - 08/8) 2008.gada 27.februāra sprieduma 17.punktā ir norādījusi:

„Zaudējumu atlīdzināšanas likums *(domāts likums„Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu")* konkretizē Satversmes 92.panta trešo teikumu, paredzot atlīdzinājumu šajā likumā noteiktajam personu lokam. Likums nosaka kārtību un apmēru, kādā valsts atlīdzina zaudējumus noteiktam personu lokam - tām personām, kurām, lai gan tās nav vainīgas noziedzīga nodarījuma vai administratīva pārkāpuma izdarīšanā, bijusi ierobežota brīvība, tas ir, personām, kuru tiesības ir būtiski aizskartas un kurām nodarīts nopietns kaitējums.

Tādējādi likuma mērķis nav reglamentēt atlīdzināšanas kārtību pilnīgi visos gadījumos, kad personām būtu atlīdzināms valsts institūciju vai amatpersonu nepamatotas rīcības rezultātā nodarītais kaitējums.

Likuma adresātu noteikšanas kritērijs ir personas vainas neesamība, tādējādi tas attiecas uz tām personām, kuru brīvība bijusi ierobežota apcietinājuma dēļ, bet kuras nav vainīgas noziedzīgā nodarījumā, kā tas ar tiesas spriedumu ir atzīts (*skat. Satversmes tiesas 2001.gada 5.decembra spriedumu lietā Nr. 2001-07-0103 "Par likuma "Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" 2.panta un Ministru kabineta 1998.gada 31.augusta noteikumu nr.327 "Pieteikumu iesniegšanas un izskatīšanas, lēmumu pieņemšanas, darba garantiju un sociālo garantiju atjaunošanas un zaudējumu atlīdzības izmaksas kārtība" 3.punkta 1.apakšpunkta atbilstību Satversmes 91. un 92.pantam")*."

[14] Ņemot vērā iepriekš ([7] - [13] punktos) secināto, tiesa konstatē, ka pieteicējs nav atzīstams par likuma „Par izziņas izdarītāja, prokurora vai tiesneša nelikumīgas darbības vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" subjektu un viņam nav tiesību uz zaudējumu atlīdzību, pamatojoties uz šā likuma noteikumiem.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka Tieslietu ministrijas 2004.gada 16.decembra lēmums Nr.5-2/21-Z, ar kuru noraidīts pieteicēja lūgums par zaudējumu atlīdzināšanu, pamatojoties ar Likuma normām, ir tiesisks.

Tiesa, pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu, neanalizē pārējos lietas materiālos ietvertos apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[15] Apkopjot iepriekš minēto tiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums par pienākuma uzlikšanu izdot labvēlīgu administratīvo aktu par materiālo zaudējumu atlīdzināšanu ir noraidāms, jo pieteicējs nav atzīstams par likuma subjektu.

Minētais konstatējums neliedz pieteicējam izvirzīt prasījumu uz citu likumu pamata, tomēr šādu prasījumu izskatīšanu nevar izvērtēt šī procesa ietvaros.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt *V.Z.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu izdot labvēlīgu administratīvo aktu par materiālo zaudējumu atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā Lielajā ielā 4, Liepājā.

Spriedums sastādīts 2009.gada 7.aprīlī.

Tiesnese (paraksts) S.Blūma

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese S.Blūma

Liepājā, 2009.gada 7.aprīlī